

Uit het stof herrijzen

Vandaag aflevering 19 in de rubriek 'Genade geneest'.

De gang naar het kerkhof is wel vaak een zware gang, maar door de genade van God en de arbeid van onze Heere Jezus Christus wordt die gang toch licht gemaakt. Geen angstige gang, geen hopeloze gang. Als u het lichaam van uw godvrezende vader of moeder, van uw man of vrouw, van uw zoon of dochter moet achterlaten, dan mag uw hart het de Schrift nazeggen: Uw doden Heere zullen herleven, Zij zullen opstaan. En als u dan denkt aan uw eigen graf, dat mogelijk zal moeten worden gedolven, voordat dit jaar ten einde is, denkt aan de dood, die elk ogenblik u overvallen kan, dan verschrikt u niet, dan stelt u de dag van uw dood niet altijd op een ver moment, want u belijdt en gelooft en daarom weet u het zeker, u, die door het bloed van Christus uw zonden verzoend weet: als mijn lichaam zinkt in d' aard, 't is mijn vast geloofsvertrouwen, blijft mij een gebouw bewaard en 't geloven wordt aanschouwen. 'k Zal aan 't stof der aard ontvliên, en dan eeuwig Jezus zien.

De Schrift roept dan ook ergens de in de Heere ontslapenen op: ontwaakt en jubelt, gij die in het stof woont.

Die in het stof woont, zo spreekt de Schrift de gestorven en begraven gelovigen aan.

Die in het stof woont. Uit die uitdrukking blijkt wel, dat de vernedering van de doden groot is. Ze wonen in het stof. En dat terwijl de mens geschapen was om te heersen, om als koning onder zijn God in koninklijke heerschappij op de aarde te zetelen. En zie nu, het stof heerst over hem. Hij wordt door het stof van de aarde als het ware opgeslokt. Hij heeft daar in de schoot van de aarde een woning, een duurzaam verblijf moeten betrekken. Het is met al zijn heerlijkheid gedaan. Ook aan het kind van God wordt het woord vervuld: alle vlees is als gras en alle heerlijkheid van de mens is als een bloem van het veld. Als de zeis van de dood

hem heeft afgemaaid, dan gaat zijn schoonheid verloren en al zijn glans teniet. Hij wordt een bewoner van het stof.

Maar toch mogen wij zien in een vrolijke toekomst. Ja, toch. Wij mogen door Gods genade weten dat het stof niet eeuwig heersen zal, en al wordt ook bange nacht van het graf huiverend soms ingewacht, toch geen macht van dood en graf zal het dode lichaam kunnen vasthouden, en daarom zegt Gods Woord: gij, die in het stof woont, ontwaakt en juicht. Gij, die ontslapen zijt, staat op en heft de lofzang aan. Jubelt tot eer van die God, Die dit wonder werken zal.

Zullen we niet in heilige geestdrift geraken, omdat door het verrijzen uit het stof alle vernedering door de zonde van de mens zal worden weggenomen? Zolang hij nog ligt in het graf, al is zijn ziel ook zalig bij mijn God, zolang is toch de zaligheid niet volkomen en compleet. De ziel roept om het lichaam, en dan, als de grote Dag is aangebroken, zal blijken dat de macht van de satan is tenietgedaan, dan worden alle kluisters van zonde en zondevruchten afgeschud, dan snelt de volkomen gezaligde mens de Heere tegemoet.

Laat de dood, die laatste vijand, dan maar woeden. Laten nog maar veel kostelijke levens van Gods kinderen vernietigd worden, die in het graf liggen zullen eens verrijzen uit het stof, ontwaken en de Heere prijzen.

Dood, waar is uw prikkel? Dodenrijk, waar uw triomf?

Als het graf eens geopend wordt - en het zal gebeuren - en het nieuwe lichaam rijst daaruit op - en ook dat zal gebeuren - dan stijgt een eeuwige lofzang omhoog, ook uit de mond van hen die in het stof woonden, maar uit het graf herrezen.

De ark van God (1)

De kerk... een belangrijk geloofsstuk. In de tijd van de Vrijmaking van 1944 zijn de ogen van velen weer opengedaan voor de Schriftuurlijkheid van de Nederlandse Geloofsbelijdenis artt. 27-29 over de kerk. In een brochure uit 1951 wordt door ds. R.H. Bremmer ingegaan op een aantal aspecten van de leer over de kerk.[1] In dit eerste artikel geven wij de inleiding van deze brochure, waarna in het tweede artikel wordt stilgestaan bij de pluriformiteitsleer, en in het derde en laatste artikel een positieve uiteenzetting van de leer over de kerk wordt gegeven. Deze artikelen zijn ingezonden door br. J. Bos.

Inleiding

Indien er één dogma van ons christelijk geloof heden ten dage wordt aangevochten van alle zijden, dan zeker dat aangaande Christus' ene heilige algemene kerk. En dat is geen wonder. Reeds ds. T. Bos, één van de bekwaamste dogmatici van de oude Christelijke Gereformeerde Kerk van vóór 1892 wijst er in zijn bekend werk over het kerkbegrip van Afscheiding en Doleantie op, dat er sinds de Afscheiding op het punt van de kerk iets geheel nieuws geschied is. Zoals het in de eerste eeuwen van de Christelijke kerk ging om het dogma van de Drie-eenheid en van de twee naturen van Christus, en in de tijd van de grote Reformatie vooral om het dogma van zonde en genade, zo stelt de negentiende eeuw, naar zijn oordeel, het dogma van de kerk aan de orde. En T. Bos zag hier scherp, zoals vaker. Met nadruk wijst hij er ook op, dat bij de Afscheiding voor het eerst, sinds de dagen van de apostolische kerk, de kerk zich geheel losmaakte van de banden met overheid en staat, en zich nu eerst weer in volkomen vrijheid ging institueren. Dat was, behalve een korte tijd gedurende de grote Reformatie en toen slechts zolang de kerk onder het kruis was, metterdaad niet het geval geweest.

Wij merkten reeds op, dat T. Bos hier scherp zag. Want al kwam dat in de negentiende eeuw misschien nog niet zoo duidelijk aan het licht, deze twintigste eeuw demonstreert wel zeer duidelijk, dat het thans over heel de linie van het

christendom gaat om de vraag: wat belijdt u aangaande Christus' ene heilige algemene kerk? Rome heeft daarop haar antwoord gereed. *Extra ecclesiam nulla salus*, zegt ze. Dat wil zeggen: buiten de heilige moederkerk onder de pauselijke stoel geen zaligheid. En ook de oecumenische beweging heeft haar antwoord klaar. In iedere denominatie van de wereldkerk schuilt DE kerk, zegt zij. Want alle kerken hebben ieder slechts een schets van het ene Christusbeeld en daarom moeten al deze denominaties samenvloeien tot één wereldkerk, opdat zij zo samen het hier onder de wolken nooit volkomen te grijpen Christusbeeld der Schriften gaan vertonen.

En nu is het verdrietig, dat zoveel Gereformeerden, die van harte zeggen te belijden al hetgeen de Drie Formulieren van Eenheid als inhoud van het Woord van God ons in een hoofdsom samenvatten, op deze vraag geen recht antwoord meer weten. En dát, terwijl zelfs het oudste belijden van de kerk, het apostolisch symbool, over haar zo klaar en in zulk een duidelijk verband spreekt. Volgt het artikel van de kerk niet op dat van den Heilige Geest? En sprak Ursinus in zijn catechismusverklaring over haar niet in het hoofdstuk over: het ambt van den Heilige Geest? Ja is, blijkens de rangschikking van de verschillende artikelen, de dienst van de vergeving der zonden, de *absolutiedienst*, niet aan de kerk toevertrouwd? Heeft de kerk van Christus niet de ambtelijke bevoegdheid ontvangen de zonden te vergeven en ze te houden? En is dus het bekende woord van Cyprianus, dat wie de kerk niet tot *moeder* heeft, God niet als *Vader* kan hebben, ook voor de kerk der reformatie ten volle waar?

Zagen slechts alle Gereformeerden het heden ten dage zo! Dan was de versplintering en verscheuring van de ware gelovigen niet zo groot, als ze thans is, en dan zou men ook niet zo vast houden aan eigen heilige huisjes als nu wel eens het geval is. Maar daarom zijn wij ook dankbaar, dat wij door dit geschrift eraan mogen meewerken om het belijden aangaande de kerk opnieuw te verdedigen en te handhaven tegenover alle praktische kerkverachting en theoretische kerkondermijning. Het wil een beschrijving zijn van de meningen van enkele hedendaagse Gereformeerden, die, door allerlei verfijnde redeneringen de klaarheid en de zuiverheid van het belijden over de kerk naar het Woord, hebben verduisterd. En het wil daarna het spreken van de belijdenis zelf weer laten doorklinken in ons midden.

Ik eindig deze inleiding met de wens uit te spreken, dat dit geschriftje ons zal helpen weer de centrale plaats van Christus' kerk in ons leven te gaan zien en wij

weer van harte kunnen gaan instemmen met het simpele versje, dat Bastingius, een van de oudste uitleggers van de Catechismus, zo eenvoudig in zijn uitleg van Zondag 21 aanhaalt, aldus op zijn manier het boven geciteerde woord van Cyprianus nasprekend:

Quaero ratem Nohe, ut mortis discrimina vitem

Dat is:

d' Arcke van Noe wort van mij ghesocht;
Op dat ic wt s' doots noot worde gebrocht.

En evenmin als destijds Noachs ark voor zijn tijdgenoten een onzichtbare grootheid was boven de wolken, maar concreet aanwijsbaar in hun midden gebouwd werd, met een duidelijk zichtbare deur, waar ze door moesten gaan, wilden ze behouden worden, zo is Christus' kerk vandaag als ark van Noach concreet aanwijsbaar met een bepaald adres en werkelijke levende ambtsdragers. Bastingius wist wel heel precies waar de "Arcke Gods" was, waardoor Hij Zijn "slachtschaepkens" vergaderde tot het eeuwige leven. En ieder gelovige kàn en moèt het ook thans, in 1951, *weten* en *doen*.

[1] R.H. Bremmer, *d' Arcke Gods* (Brochurereeks Woord en Wereld, no. 4, 1951), pp. 1-11 en pp. 22-30. Oorspronkelijk gespatieerde gedeeltes zijn gecursiveerd weergegeven. Verder zijn de noten weggelaten. Voor de leesbaarheid is de tekst enigszins gemoderniseerd.

Niet de dood, maar het leven

overwint

Vandaag aflevering 18 in de rubriek 'Genade geneest'.

U begrijpt, wat hier boven staat, geldt niet voor elk mens, maar voor wie de Heere vreest in oprechtheid van het hart.

We zouden dat zo niet zeggen. Als we te rade gaan met wat zien en waarnemen kunnen, dan komt de vraag onwillekeurig naar boven: wat baat brengt het te behoren bij het volk van God? Enerlei immers wedervaart de rechtvaardige en de goddeloze. Zij gaan beide naar de dood en naar het graf.

En als wij weer een gedolven graf op het kerkhof moeten vullen met het dode lichaam van een mensenkind, dat toch de Heere oprecht heeft liefgehad, dan overvalt ons een gevoel van weemoed en smart.

Immers, daar liggen ze in dichte rijen, die afgescheurd zijn van liefhebbende harten, die eenmaal met ons opgingen naar de voorhoven van de Heere, om de Heere groot te maken, maar hun liefde tot God en tot de Heiland redde hen niet van de dood.

Daar liggen ze naast elkaar, ouden van dagen, ten grave gesleept door hun ouderdom, mannen en vrouwen in de kracht van hun leven, die naar ons oordeel voor hun gezin en werk niet konden worden gemist, daar spreken de grafstenen van de afgesneden levens van hen, die nog in de lente van het leven stonden en vol idealisme de toekomst tegemoet gingen en van hen, die nog maar nauwelijks het levenslicht aanschouwd hadden, ja zelfs is daar plaats voor hen, wiens ziel reeds van hen werd weggenomen voordat zij ter wereld kwamen.

De begraafplaatsen spreken de droeve taal van de zondemacht, al maakt men er ook lusthoven van en worden de graven onder de bloemen bedolven, daar laat God ons horen - als wij maar luisteren willen - wat de mens heeft bereikt door zijn afval van de levende God. Zoals hij uit stof genomen is, zal hij tot stof

wederkeren.

En Gods volk moet niet minder de gang naar de dodenakker maken, dan de ongelovigen.

Maar daar is bij alle overeenkomst toch een heel groot verschil.

Want als wij hen, die in geloof aan de Heere verbonden waren, hen, die in de Schrift Zijn doden worden genoemd, daarheen brengen dan weten wij door het vast geloof in Jezus Christus, dat niet de dood, maar het leven overwinnen zal, dan spreekt het woord van God ook op de begraafplaats van het leven dat in Jezus Christus is, en dan zegt dat Woord: die doden van God, die in de Heere ontslapenen, zij die in hun doodsuur hun hoofd hebben doen rusten op de beloften van God, en zagen op de verzoeningsarbeid van Jezus Christus, zij zullen herleven, zij zullen opstaan uit hun graf.

Zeker, ook de goddelozen zullen opstaan, maar hun opstanding is geen levendmaking, maar een te meer verstrikt worden in de banden van de dood.

Maar de doden van de Heere zullen herleven. Zij zullen opstaan zodat hun opstanding waarlijk die naam verdient.

Dat is een troostrijke waarheid. Nee, zij zijn niet weg, die in de Heere gestorvenen, zij zijn heengegaan naar een plaats van rust, waar het dode lichaam wacht op de grote Dag van de Opstanding, als zij met verheerlijkt lichaam zullen opwaken uit de dood en leven zullen. Hun namen mogen dan uitgeschreven worden uit het boek van de kerkleden op aarde, zij blijven staan in het register in de hemelen.

Dat is voor ons ook ter bemoediging. Ach, wij staan zo vaak op het kerkhof met een weemoedig hart. Met een treurig hart. Daar liggen, die ons dierbaar waren, ten prooi aan de ontbinding en niets meer dan vermolmde doodsbeenderen (zo die al) blijven er van over. Dat graf doet zijn vernietigend werk wel goed. Radicaal.

Maar als uw dode maar dode van de Heere is. Als u ook eenmaal maar dode van de Heere bent. Dan treurt u niet en dan wordt over u niet getreurd alsof er geen hoop zou zijn. Dan hoort u het lied dat spreekt dat niet de dood maar het leven overwint: o, die dag van heil en loon, dag van jubel, dag van glorie, als d'in God

ontslapen doën zullen opstaan in victorie!

Schriftoverdenking Genesis 1:1

Door: J.M. Teunis

In den beginne schiep God de hemel en de aarde.

Het eerste vers in Genesis, en van Gods Woord, is een korte, maar bekende zin. We lezen er vaak snel over heen, maar er zit een diepe wijsheid in. Het spreekt over Gods machtige daden en Zijn goedertierenheid.

Het is bijzonder hoeveel er in de bijbel wordt verwezen naar dit eerste vers, enkele voorbeelden:

- Door het woord des Heren zijn de hemelen gemaakt (Psalm 33: 6);
- In den beginne was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God. Alle dingen zijn door het Woord geworden (Johannes 1: 1,3);
- God, de Schepper van alle dingen (Efeziërs 3: 9);
- Hij is vóór alles en alle dingen hebben hun bestaan in Hem (Kolossenzen 1: 17);
- Die Hij gesteld heeft tot erfgenaam van alle dingen, door wie Hij ook de wereld geschapen heeft (Hebreeën 1: 2);
- Door het geloof verstaan wij, dat de wereld door het woord Gods tot stand gebracht is (Hebreeën 11: 3);
- Het Woord is het begin der schepping Gods (Openbaring 3: 14 en Spreuken 8:22).

Daarnaast belijden wij in de Apostolische Geloofsbelijdenis: Ik geloof in God de Vader, de Almachtige, Schepper van de hemel en de aarde. Elke week horen we bij de geloofsbelijdenis in de eredienst een beroep op dit eerste vers uit de bijbel.

Al lezende over de hemel en de aarde en het ontstaan daarvan doet naar voren komen onze tekortkomingen en zondige geest, we kunnen Gods grootheid niet bevatten en niet begrijpen. Toch is het nuttig om de Schrift te onderzoeken en daarom willen we nader ingaan op dit eerste vers.

Calvijn schrijft *“Om met waar geloof aan te grijpen wat men aangaande God behoort te weten, is het de moeite waard vooral de scheppingsgeschiedenis voor ogen te houden, zoals die door Mozes in het kort uiteengezet en verklaard is. Daaruit leren wij, dat God door de kracht van zijn Woord en van zijn Geest de hemel en de aarde uit niets geschapen heeft.”*

In den beginne

Het eerste Bijbelboek heeft de naam Genesis gekregen, wat ‘wording’ betekent. De Joden noemden dit boek “in den beginne”. In de Griekse taal betekent Genesis: geboorte, of oorsprong. *De naam geeft duidelijk aan dat het over het begin gaat van de hemel en aarde, de aanvang van alles, verder in tijd kunnen wij niet teruggaan.*

Maar hoe is het begonnen, wie heeft daarvoor gezorgd? Daarover is de Schrift duidelijk.

Voor het begin van de schepping van hemel en aarde was Gods reeds aanwezig, Hij bestond al voor alle tijden en werelden. God is zonder begin, en iets anders buiten God was er niet. God is van eeuwigheid tot eeuwigheid (Psalm 90:2).

Op een gegeven moment was er een verandering, er vond een wisseling plaats. Niet bij toeval, niet door samenloop van omstandigheden, maar een raadsbesluit van God. God heeft gesproken en toen is het ontstaan, God is het begin. Want Hij sprak, en het was er, Hij gebod en het stond er (Psalm 33:9).

Schiep

God heeft in den beginne, in Zijn oneindige wijsheid en macht, iets gemaakt uit

niets. In de bijbel wordt het scheppen meerdere keren toegeschreven aan het Woord van God. *God heeft het gedaan in zijn oneindige goedheid, want Hij heeft de schepping niet nodig.*

Het is niet gedaan zoals een mens een kunstwerk maakt, die maakt een voorwerp uit iets wat al bestaat of aanwezig is. De hemel en aarde zijn niet gemaakt uit God, anders zouden ze gelijk staan met God. Wij geloven dat de Vader door zijn Woord de hemel en de aarde uit niets heeft geschapen, toen het Hem goeddacht (NGB artikel 12).

Er is iets voortreffelijks gecreëerd, iets wat er niet was. Dit komt duidelijk naar voren in het woord scheppen zoals dat in de bijbel wordt gebruikt. In het Oude Testament wordt het werkwoord scheppen uitsluitend gebruikt voor iets wat God heeft gemaakt, bij mensen wordt het niet gebruikt. Het wordt nergens verbonden met werkwoorden als maken, vormen en vervaardigen.

In het Hebreeuws worden twee woorden voor scheppen gebruikt. Het in Genesis 1: 1 gebruikte woord 'bará' duidt heel vaak de scheppingsdaad van God aan, waardoor Hij wat niet is, in het aanzijn roept.

Een mooie definitie van scheppen is: spreken en het is, gebieden en het staat, de dingen, die niet zijn, roepen, alsof zij waren.

Uit hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen: Hem zij de heerlijkheid tot in eeuwigheid! (Romeinen 11: 36).

God

Het Hebreeuwse woord voor God dat wordt gebruikt is 'Elohim'. Het bijzondere hieraan is, dat het een meervoudsvorm is. Meteen bij het begin van de bijbel wordt dus al een meervoudsvorm gebruikt voor de naam van de Ene God. Het is direct al een verwijzing naar de drievuldigheid van de Personen in de eenheid van het Goddelijk Wezen.

De oorspronkelijke betekenis van deze naam is onzeker, zoals ook onzeker is, van welk woord Elohim een meervoud is, het enkelvoud wordt niet in de bijbel gebruikt. De naam 'elohim' wordt wel geassocieerd met onsterfelijkheid en onwankelbaarheid.

De hemel en aarde

Geen mens is bij de schepping van hemel en aarde aanwezig geweest, het is door de Heilige Geest aan Mozes geopenbaard.

In het OT en ten dele het NT is 'hemel en aarde' een omschrijving voor alles wat bestaat. Het is goed te vergelijken met ons woord 'heelal', waarvoor het Hebreeuws geen apart woord bezat. Om een samenvattende aanduiding te geven van al het bestaande sprak men van hemel en aarde.

Dr. K. Schilder vermeldt: *“Hemel en aarde betekenen eenvoudig, de totaliteit van de geschapen dingen, en deze dan gezien van het standpunt van de mens uit, van deze aarde uit. Het betekent het vlak waarop de schrijver staat en al het andere boven en buiten die aarde, al die andere planeten zonnen en sterren en manen, die hij niet bereiken kan en die hij nu samenvat onder de verzamelnaam hemelen, oftewel niet aarde.”*

De gehele bijbel gaat uit van het onderscheid tussen hemel en aarde als van een onweerlegbaar feit. De hemel is boven de aarde verheven, en kent een ordening, die niet op de aarde is. Zeer troostvol hierin zijn gedachten over de nieuwe hemel en de nieuwe aarde waar Gods woonplaats bij de mensen zal zijn. Wat moet dat een diepe rijkdom zijn, die is niet te omschrijven met onze woorden en begrippen, de bijbel spreekt hierover ook alleen maar in zinnebeeldige vorm.

In de bijbel wordt het begrip van een hemel als woonplaats van God gebruikt, waar ook de engelen zijn. Hierbij is de hemel, van de aarde met daarop de mensen, onderscheiden en ruimtelijk op een afstand daarvan geplaatst. God heeft binnen de kring van de geschapen dingen een afstand gelegd tussen de woonplaats van de mens en die andere plaats waar God zijn heerlijkheid op het sterkst openbaart. Onderscheiden maar niet gescheiden, dat is de verhouding die de Here heeft gesteld.

In het tweede vers van de bijbel staat, in Genesis 1:2: “De aarde nu was woest en ledig, en duisternis lag op de vloed.” De aarde was woest en ledig, en een diepte van de afgrond, waarboven geen licht was, duisternis was op de afgrond. Het licht zoals wij dat kennen was dus afwezig. Er was alleen maar woestheid en ledigheid. In het Hebreeuws in het OT wordt het uitgedrukt als uiterste verwoestheid of ongestaldheid en ijdelheid, nietigheid of ledigheid.

We kunnen voorzichtig stellen dat de aarde zonder vorm of orde was, die naderhand erin geschapen zijn. De eerste stof was een chaos, een onontwikkelde vorm, woest en ledig. De stof wordt aarde genoemd, ook wel de 'afgrond', vanwege de uitgestrektheid en de wateren, die later van de aarde gescheiden worden, maar nu nog gemengd.

In vers twee lezen we verder "en de Geest Gods zweefde boven de wateren". Direct na de schepping lezen we dus dat alles onderhouden wordt door de liefdevolle Schepper.

Geloven

Van de schepping weten wij alleen door openbaring, niemand is erbij geweest.

Veel mensen geloven niet in de Goddelijke schepping. Zij geloven in eigen wijsheden en menselijke verzinsels, theorieën. Ze denken dat ze er verstand van hebben, maar bewijzen kunnen ze het niet. Ze geloven in de mens en zijn verzinsels. Soms wordt er wel eens gekscherend gezegd, iemand die de evolutietheorie aanhangt, zich vasthoudt aan de stellingen van Darwin, heeft een groot geloof, want het is niet bewezen en valt niet te verklaren, het berust op aannemingen. De mens wil graag zeggen, kijk eens wat ik kan, hoever ik gevorderd ben. Uiteindelijk heeft de mens nog steeds de behoefte om gelijk te zijn aan God, uit het lagere tot het hogere.

Er is geen breedvoerig betoog in de bijbel om het bestaan van God te bewijzen. God openbaart zichzelf aan ons, Hij maakt zich bekend door zijn werken en in de natuur. We moeten uitgaan van Gods Woord en zo de feiten geloven uit de bijbel, de Schrift wijst ons de weg. Laten we hierin dan maar de smaadheid van Christus dragen, een dwaasheid voor de heidenen en een aanstoot voor de Jood, maar voor hen die geloven is Christus de kracht Gods en de wijsheid Gods (1 Korintiërs 1:18-25). De hemelen vertellen Gods eer, en het uitspansel verkondigt het werk zijn er handen (Psalm 19:2). Al uw werken zullen U loven, Here (Psalm 145:10). *Groot en wonderlijk zijn Uw werken!*

Het eerste vers van de Bijbel geeft ons een zekerder en beter, bevredigender en nuttiger kennis van het ontstaan van het heelal dan alle boeken van de filosofen en geleerden. De gelovige neemt kinderlijk elk woord aan uit de schrift als waar. Hij leest, gelooft en aanbidt. In het boek Job (hoofdstuk 32-41) beroept de Heere

Zelf Zich in de treffendste bewoordingen op het scheppingswerk, als een onweerlegbaar bewijs van zijn opperheerschappij. Bewoordingen die voor ons verstand duidelijk en overtuigend bewijs zijn van Gods almacht, liefde en trouw.

De bijbel begint met de schepping: wij zondige en hoogmoedige mensen moeten weten, dat de God die ons verlossing wil bereiden, allereerst onze Schepper, en de Schepper van alle dingen is. Hij stelt ons meteen voor God, in de volmaaktheid van Zijn wezen en in de grootsheid van Zijn almacht. Geen 'woord vooraf', we worden direct naar God gebracht. We horen Hem als het ware het stilzwijgen doorbreken, het komt van boven af, van God uit. En wij moeten onze harten omhoog heffen tot God. *Verheffen wij nu onze harten tot de Here onze God.*

Literatuur:

Dr. G.Ch. Aalders, *Korte verklaring*

Calvijn, *Institutie*

C.H. Mackintosh, *Aantekeningen op Genesis*

F.J. Pop, *Bijbelse woorden en hun geheim*

Dr. K. Schilder, *Wat is de hemel*

Rustig sterven

Vandaag aflevering 17 in de rubriek 'Genade geneest'.

Kan dat? Rustig sterven? Is dat mogelijk? Ik zou bijna zeggen: waarom niet? Onze

God is toch een God van levenden en ook van stervenden? Als wij genaderd zijn voor de deuren van de dood, 'als wij de doodsvalei betreden, laat ons elke aardse vriend alleen' maar God laat ons ook dan niet alleen. De eeuwige blijdschap, die wij eens bij de Heere ten volle zullen genieten, werpt haar stralen nu al vooruit, ook op ons sterfbed (als we dat krijgen, we kunnen immers ook plotseling worden weggenomen).

Op zich zelf genomen is sterven geen aangename zaak. Verre van dat. Wie denkt met vreugde aan de dood en aan het graf? Wie ziet er niet min of meer tegenop? De dood wordt door de Schrift toch een vijand genoemd? Wel de laatste, maar toch een vijand? En het leven hier is ons vaak dierbaar. Hoe moeilijk soms ook, we houden er ons toch vaak krampachtig aan vast.

Maar voor wie Jezus Christus als zijn Zaligmaker kent, heeft de dood zijn verschrikking verloren. Hij ziet in de duisternis licht, het licht van het leven. Immers hij mag belijden en hij doet dat ook, dat zijn ziel van stonde aan tot Christus, haar Heer, zal worden opgenomen.

Is dat niet heerlijk? Niet vertroostend? Niet verblijdend? Niet bemoedigend? Als we hier de ogen voorgoed sluiten, slaan we ze meteen op in de heerlijkheid bij de Heere.

Hoe dat alles mogelijk is en wezen zal? Dat weten we niet. Hier blijven voor ons veel verborgenheden over. Hier vooral is plaats voor het geloof. We weten wel dat de mens een éénheid is en als hij sterft, dan wordt hij begraven en toch, "hij gaat naar de Heere". Wij moeten van het levenloze lichaam niet spreken als van het stoffelijk overschot. Alsof dat lichaam geen wezenlijk bestanddeel van de mens zou zijn. Al gaat het naar het graf en gaat het tot ontbinding over, al blijft er naar menselijke berekening niets van over, toch zal het eens worden opgewekt.

Het is een wonder van Gods almacht.

Dat is zo vertroostend als de Heere ons van hier wegneemt, ons namelijk die geloven in de Heere Jezus Christus. Dan is het niet nodig dat er over ons getreurd wordt als over degenen voor wie er geen hoop is. Er mogen dan tranen vergoten worden- en waarom zou dat niet mogen? - maar het zijn geen tranen van hopeloosheid. En ze worden gedroogd door Jezus Christus. En wie kan er tranen drogen als Jezus? Immers geen! Hij zelf heeft immers het mogelijk gemaakt dat we rustig kunnen sterven. Zo zijn velen ons voorgegaan en zo zullen wij hen

mogelijk volgen.

Zo is onze toekomst. Wij zullen dan eeuwig bij de Heere zijn. Nog wel niet volkomen, maar toch in grote blijdschap. Ons sterven is geen sprong in het duister. We gaan niet heen met de twijfelmoeidige vraag in het hart: wat staat ons te wachten. Wij weten het: wij gaan ten hemel in en erven koninkrijken.

Rijke verwachting! Dit maakt ons echter niet ongeschikt voor het leven hier. Integendeel, het is een prikkel tot plichtsbesef. Als Hij komt moet Hij ons wakende vinden. Daarom zijn wij trouw in en gewillig tot onze arbeid, trouw ook en eenswillend in ziekte.

U, die dit leest, ken ik niet.

Misschien strekt de dood zijn handen reeds naar u uit. Geloof het, hij is geen koning der verschrikking meer, maar de knecht van Jezus Christus. In uw sterven is Hij bezig Zijn overwinning effectief te maken.

Rustig sterven. Ja, dat kunnen wij.